

Kapitola 16. Transcendence světa

Předcházející část: Kapitola 15. Stát se modlitbou: kontemplace a meditace

KAPITOLA 16

Transcendence světa

Úvod

Překážky pro dosažení pokročilé úrovně vědomí jsou poměrně značné, protože pramení z vnitřku i z vnějšku.

Úroveň vědomí průměrného člověka proto postupuje (podle statistického průměru) přibližně o pět až sedm bodů za celý život. Vývoj celkové úrovně vědomí lidstva je rovnoměrně pomalý a může zůstat v klidu po mnoho staletí nebo dokonce kolísat a snížit se, jak tomu bylo v průběhu roku 2006 (z 207 na 204).

Vzhledem k záměru a duchovnímu zarovnání však může být evoluce duchovně oddaných lidí poměrně velmi rychlá. Informace, které jsou nyní k dispozici, jako je výsledek výzkumu vědomí, zvýšily možnost dosažení osvícení o tisíc procent. Ve skutečnosti je objev výzkumu vědomí sám o sobě důsledek evoluce vědomí lidstva.

Zevnitř sebe, struktura a dynamika ega jsou silný odstrašující stav k objevu duchovní reality. Kromě toho je nevinný dětský substrát mysli programovatelný klamem a nemá žádné vnitřní obrany jak zjistit, že informace je pravdivá nebo lživá. Ego je tak oslepeno iluzí, že toho je schopné. Mysl paradoxně nezná skutečnost, že je omezená a náchylná k chybám. Bez pokory je duchovní evoluce v klidovém stavu a ochabuje, pokud vrozená pýcha ega není potlačována významnými událostmi nebo karmickým dobrem.

Kromě vrozených vnitřních omezení lidské mysli existují problémy, které vyplývají ze života ve světě a nepřetržitými vstupy z různých úrovní, včetně médií. To zahrnuje také biologické, fyzické, emocionální, psychologické, mentální, percepční a duchovní kontextuální úrovně. Zkušenostní svět je také nepřetržitě konfrontační v tom, že představuje nekonečnou řadu možností a voleb v rámci tlaku omezeného časového horizontu, který vynucuje nutnost neustálého rozhodování.

Někteří duchovní oddaní se vzdávají světa a vstupují do bezpečného útočiště vyhrazené duchovní komunitě, což není alternativa pro většinu hledajících, kteří mají obtížný úkol vyhrazený duchovní evolucí, a sice být aktivním účastníkem v každodenním světě odpovědnosti a činnosti. Tento úkol může být velmi usnadněn tím, že si začínají být vědomi určitých postojů a stylů vnímání, které budou dále následovat.

Co je to svět?

Zda je svět „skutečný“ nebo „iluze“ bylo tématem, kterým se zabývají filozofové v

průběhu historie, ale žádný z nich skutečně nenabídl pragmatické a vyhovující prostředky řešení vzhledem k nedostatku vysvětlení, která jsou založená na vnitřních skutečnostech a sklonech lidského vědomí. Tak například tvrzení jako „Nemá žádný smysl snažit se změnit svět, protože svět, který vidíte, neexistuje“. Zní to pravda na úrovni vědomí 700, ale ve skutečnosti není pochopitelná pro průměrného člověka. Podobně „noste svět jako lehký oděv „(František z Assisi). Zní to správně, ale jak to má člověk vlastně dělat?

Primární chyba člověka je „nevědomost“ (podle Ježíše Krista, Buddhy, Krišny, Sokrata, atd.), To vyžaduje vysvětlení, neboť tvrzení nevysvětluje, zda tato nevědomost je vrozená, nebo se jedná o náchyllost k chybám z důvodu morální vady, vůle, biologického osudu, či karmického omezení.

V této souvislosti „svět“ znamená dvě věci: (1) svět jako realita / příroda (Descartesova *res externa / extensa*), nebo (2) svět takový, jaký je vnímán, pozorován a je vykládán lidskou myslí (Descartův *res cogitans / interna*). Kromě zkušenostní interpretace světa jsou nyní přidány interpretace Newtonovské fyziky a kvantové mechaniky.

Svět byl interpretován v průběhu staletí různými filozofy, včetně metafyziky, ontology, teology a dalšími.

Nyní máme také svět reflektovaný a interpretovaný v médiích, což je pak dále zpracováváno smysly. Zatímco Socrates, Descartes a další jasně vyjádřili dilema člověka, oni nedokázali poskytnout vysvětlení, které by řešilo konflikt, který je tak dobře doložen konfrontačním Scopesovým procesem, stejně jako dnešní politické debaty o správném vyrovnaní různých světonázorů včetně sekularismu proti víře a prioritách práv.

Možné pohledy na svět

Níže jsou uvedeny různé možnosti jak pohlížet na svět:

1. Narodit se člověkem je vzácné štěstí a důsledek dobré karmy.
2. Svět je léčka iluze, proto spása závisí na nepřipoutanosti k jeho lineárním a emocionálním kvalitám.
3. Vnímáný svět je výsledkem projekce lidského vědomí, a proto je podobný Rorschachovu testu.
4. Pravda a realita světa je nepoznatelná vzhledem k omezením lidské inteligence.
5. Svět je komedie, tragédie, politická hra, a více.
6. Jedná se o očistný svět od strádání a utrpení, proto lidé hledají ráj.
7. Svět je vzácná příležitost pro maximální duchovní růst a evoluci odčiněním špatné karmy a získáním duchovních zásluh.
8. Svět je bezvýznamný kaleidoskop pocitů a každý význam je čistě projekce.
9. Svět je divadelní jeviště pro absurdní komedii.

10. Svět a lidský život jsou důsledkem pádu Adama a Evy kvůli neposlušnosti a podlehnutí pokušení zvědavosti. Život je proto pokání za prvotní hřích.
11. Svět a lidstvo byly vytvořeny Bohem, a proto jsou božsky inspirované a vnitřně svaté.
12. Svět je pouze fyzický produkt fyzického vesmíru.
13. Život a tudíž i lidstvo jsou zcela náhodné produkty Darwinovské biologické evoluce (mechanistický redukcionismus). Přežití je zajištěno přirozeným výběrem přežitím nejschopnějších.
14. Svět a vesmír jsou pouze pomíjivé iluze vytvořené egem, aby se udrželo oddělené od Boha.
15. Lidský život je výrazem Boží vůle, jímž božství naplňuje aktualizaci nekonečného potenciálu.
16. Člověk pochází z hvězd a spadl z nebes.
17. Člověk pochází z opice.
18. Svět a pozemský život je optimální místo pro evoluci vědomí v lidské podobě z jejích zvířecích počátků až ke spirituálnímu osvícení a spáse. Člověk je tedy přechodný stupeň mezi zvířetem a andělem.
19. Svět a lidský život je jen jeden rozměr existence mezi mnoha dimenzemi.
20. Svět představuje fúzi lineární a nelineární domény a ve skutečnosti existuje mimo doménu času a příčinné souvislosti.
21. Svět nabízí dar života samotného přes bytí a existenci, zatímco vědomí je vytvořeno zkušeností a tudíž reified (?) jako Konečná Realita, z níž vzniká kapacita pro existenci a povědomí.
22. Duchovní evoluce je příležitost lidského života, která umožňuje eventuální objev, že lidské vědomí pochází z Božského zdroje. To znamená, že vzdání se ega odhaluje duchovní realitu Já, kterým se Božská Skutečnost projevuje a je subjektivně vnímána jako imanentní Bůh.
23. Všechny souvislosti světa jsou domněnky. Život se žije výhradně subjektivní zkušeností.
24. Člověk je jen velmi vyvinutý hominid a proto jen biologický druh a rod a spiritualita je produktem fantazie.
25. Člověk je ekologická katastrofa, a čím dříve se sám sebe zničí a vrátí svět přírodě, tím lépe.
26. Lidstvo je učební křivka biologické a sociální evoluce.
27. „Význam“ je sémantická a jazyková konstrukce a není inherentní realita. Proto všechna tvrzení mají stejnou platnost
28. „Já jsem vynalezl svět, který vidím.“
29. Nemá smysl snažit se zachránit svět, protože svět, který vidíte, ani neexistuje.
30. Svět je vhodné místo pro vykoupení a spasení.

31. Vnímání světa člověkem je důsledek úrovně vědomí pozorovatele.

32. Lidský svět je duchovní nemocnice a rehabilitační jednotka.

Svět afirmací

Svět každodenního života je ovlivněn myslí a smysly a to vede k přitažlivostem a averzím, k určování významu a hodnot, které mohou být zasazeny do kontextu pomocí duchovního uvědomění a rozvoje. Úkolem duchovního aspiranta je rozlišit vnímání od podstaty a mentalizaci od subjektivního zážitkového hodnocení. Svět, který je vidět, je produktem emocionálního a mentálního zpracování, což má také za následek abstraktní významy. Jak již bylo popsáno v předchozích knihách v této sérii, lidské vize a prožívání světa jsou odrazem převládající úrovně vědomí.

Po odstranění veškeré nominalizace, domněnek a projekce může být pouze řečeno, že svět a všechno v něm pouze „je“. Po úvaze je zřejmé, že co „je“, je přesně to, co se tím rozumí, bez přídavných jmen a popisných myšlenkových procesů. Kategorizace René Descartesa *res externa* (svět takový, jaký je) a *res interna* (svět jak je vnímán) se rozpouští v procesu, při němž jsou všechna tvrzení považována za pouhé pokusy popsat vnější realitu.

Vyjádřeno radikálně, vše je jen to, co existuje z důvodu identity, a všechny navrhované významy nebo popisy jsou externí projekce, vjemy a mentalizace. Je-li svět zbavený předpokládaných popisů, hodnot a smyslu, odhaluje radianci božství jako podstatu své evoluce a stvoření. Dokonalost Allness (všeho) září jasně a všechno je perfektní vyjádření a naplnění své podstaty pouze z důvodu své existence.

Svět je vrozeně *duchovně* dokonalý takový, jaký je, tedy maximálně výhodný pro rozvoj vědomí člověka, protože poskytuje maximální příležitost k získání pozitivních zásluh a odčinění negativity pomocí duchovní vůle. Vidět to vede k vděčnosti a k trpělivosti se zdánlivě negativními zkušenostmi, které se týkají utrpení.

Porozumění a pochopení základních skutečností závisí na pochopení významu identity jako Přítomnosti a Reality, že všechny věci, bez předmětu nebo predikátu, jsou pouze to, co oni *jsou*. Ačkoli celkově tyto věty mohou znít jako obšírné, znamenají uvědomění, které je osvobozující.

Co něco „znamená“ je totožné s tím, co to *je*, a co to *je*, je jeho význam. S tímto uvědoměním podstata světa svítí dále s vyzařováním Božství jako zjevení a je vidět, že vše je stejně roztomilé, dokonalé, nádherné a krásné. Znovu opakují: svět, jaký je, je ideální pro rozvoj lidského vědomí, neboť poskytuje maximální příležitost k získání pozitivních zásluh a k odčinění negativity cestou duchovních možností vůle. Takový náhled vede k vděčnosti a snášenlivosti ke zdánlivě negativním zkušenostem, které zahrnují utrpení.

Být „duchovní“ znamená, že záměr je zaměřen na duchovní cíle, význam a duchovní začlenění událostí a zkušeností života do souvislostí. To také znamená vážit si daru života samotného, stejně jako u ostatních cítících bytostí. Duchovní záměr sám o sobě dává do souvislostí celý život ve všech jeho projevech, a tím se smysl

a význam stanou zjevnými.

Slepá ulička: dobro / zlo

Toto může být impozantní překážka v úsudku, která je tak zakořeněná v lidské psychice, že i přes maximální úsilí vzniká zdánlivě automaticky. Dichotomie dobrý / špatný je člověku vštěpována od nejranějšího dětství a je posilována po celý život. Ve své nejprimitivnější formě pouze vyjadřuje emocionální zabarvení „chtít“ proti „nechtít“. Touto cestou se stává žádoucí „dobré“, a „nežádoucí“ a „nepříjemné“ se stává „špatným“. To se stává základem morálky a norem chování, které se velmi liší v různých segmentech společnosti a v různých kulturách. Nicméně dichotomie dobrý versus špatný existuje ve všech kulturách v průběhu celého času a lze ji pozorovat dokonce i ve skupinovém chování zvířat.

Tato dualita je dále posílena odměnami nebo tresty, které jsou pak internalizovány jako satisfakce nebo zděšení a vedou ke zvýšenému nebo sníženému sebevědomí. Moralizování je podstatou lidské společnosti, a, jak již bylo uvedeno dříve, nedávný výzkum zvýšil pravděpodobnost pevného propojení v neuroanatomii a fyziologii samotného lidského mozku (Gazzaniga, 2005; Ackerman, 2006).

Nejprimitivnější formy života přežily nebo nepřežily na základě úspěchu či neúspěchu při získání potřebných externích zdrojů energie; tím pádem dichotomie dobrého proti špatnému, úspěch proti selhání a jedlé ve srovnání s nejedlým, plným právem pochází z organického života. Skupinové chování živočišné říše je téměř identické s lidským chováním, a to i na úrovni mocenských bojů mezi národy pro přežití, územní expanze a dominance (hegemonie).

Překonat tuto obtížnou dichotomii kritičnosti „dobrý / špatný“ je velmi jednoduché prostřednictvím poznání, že všichni a všechno existuje z pouhého faktu své identity. Stejně tak mohou být lidé jen tím, čím se stali a co jsou v daném okamžiku. Moralizující kategorizace může být jen předpoklad založený na hypotetickém pohledu. Pokud lidé skutečně „mohou“ být jiní, pak by byli.

Hypotetická úvaha je vždy neplatná, protože se jedná o předpokládané idealistické představy, které nejsou založené na realitě, proto vždy kalibrují jako nepravdivé.

Dostupné možnosti závisí na rozsahu převažujících možností, jak dosvědčuje smutné konstatování: „Kdybych tenkrát věděl, co vím teď.“ Je zřejmé, že v jiném věku nebo za jiných okolností, ať už interních nebo externích, by člověk učinil jinou volbu.

Toto poznání rovněž snižuje pocit viny a sebeodsuzování, neboť dotyčná osoba teď není stejná jako v době chyby. Tato skutečnost však nemusí nutně odstranit karmickou odpovědnost a důsledky, ale má vliv na zmírnění následků. Je nereálné a i případně škodlivé se domnívat, že ostatní lidé by měli přijmout a žít podle cizích osobních standardů, morálky a kodexu chování, stejně jako interpretace reality. Projektovaný moralismus je vždy vyjádřen jako „měl by“ a často vede k resentimentu, nenávisti, zášti, nebo dokonce k odvetě a pomstě, a samozřejmě k válkám (např. naivní americký názor, že všechny ostatní národy „by měly“ být demokracií). Člověk může, z vlastní vůle, odmítnout pokušení obvyklého odsuzování. Výsledkem je větší vnitřní klid.

Že různé světonázory jsou zcela odlišné od ostatních je často ignorováno v mezinárodních vztazích a v politice. Z přijetí lidského omezení povstává soucit a tak člověk vidí, že každý je opravdu zajatcem svého vlastního pohledu na svět. S nepřipoutaností již neexistuje tlak pokusit se změnit svět nebo jiné názory lidí, nebo je považovat za špatné na základě nesouhlasu. Tak jako řekl jeden moudrý a vtipný kamarád před mnoha lety: „Je to úleva si uvědomit, že nemám mít názor na všechno“ (Richmond, 1979).

Přijetí / Humor

Překonat svět vyžaduje soucit a přijetí. Ty jsou výsledkem vnitřní pokory, pomocí které je svět s klidnou myslí odevzdán Bohu. Jedním z nejcennějších duchovních nástrojů, o nichž bylo historicky málo řečeno a má velkou hodnotu, je humor. Komedie vzniká jako výsledek porovnání mezi vnímáním a esencí, a řešení je důsledkem přijetí dvojznačnosti. Humor je docela odlišný od posměchu či zloby a je soucitný v tom, že přijímá lidská omezení a slabosti jako vnitřní vlohy. Proto pomáhá „nosit svět jako volný oděv“ a ilustruje, že člověk má být podobný rákosu, který se ohýbá ve větru a přežívá, místo toho, aby se zlomil kvůli neohebnosti.

Uvolněný smích vyvolaný vtipem vyjadřuje potěšení z rozpuštění konfliktu a schopnost smát se sobě samému je nezbytná pro pozitivní sebevědomí. Reagovat na všechno, jako by to byly vysoce důležité věci, je výsledkem marnivosti narcistického jádra ega (např. být „citlivý“ nebo „uražený“). Humor dává do souvislosti zážitky a události a tak usnadňuje prožitek bez moralistického odsuzování. Humor se vyvíjí jako filosofické přijetí a má léčivé účinky. Tím se snižuje utrpení, konflikty a negativní emoce.

Život přináší nekonečné nejasnosti, které nejsou bez humoru řešitelné. Uvážlivě použitý humor vede cestou akceptování k míru a ke zvýšené schopnosti pro přizpůsobení, a ne k frustrované nelibosti nebo poraženectví. Humorem se můžeme povznést nad okolnosti a udržet si vnitřní důstojnost, místo studu, hněvu, zášti nebo snížené sebeúcty. Humor také usnadňuje moudrost v tom, že dává do kontextu lidské slabosti, které jsou podstatou samotné lidské kondice, a proto nejsou primárně osobní.

Komik Jack Benny hrál slavnou postavu, která byla lakomá a omezená. Lupič ji zastaví na silnici s pistolí a říká: „Vaše peníze nebo váš život.“ Benny váhá a pak pomalu, ale záměrně a promyšleně říká: „Dobře, ale ne teď tak rychle.“ V tomto se směje lidskému sklonu být tak materialistický, že lidé donekonečna obětují své životy, požitek a potěšení jen pro zisk peněz.

V neposlední řadě existuje sarkastický šibeniční humor, který extrahuje dvojsmyslnost i z nejstrašnějších lidských zkušeností a umožňuje, abychom se od nich distancovali a tím snížili jejich bolestivost. Humor tak pomáhá transcendenci a uvolňuje od světských připoutaností a iluzorních tužeb.

Humor je výrazem svobody a potěšení a smích je biologicky léčivý. Naopak provinění a sypání si popela na hlavu, které bylo zdůrazňováno v minulých stoletích, má na stupnici vědomí kalibraci poměrně nízkou. Bůh

se nalézá v horní části stupnice, ne na dně. Víra, láska a radosti jsou vysoká cesta; trdomyslnost a melancholie pouze vedou ke smutku a zoufalství. Sebenenávist zaslepuje povědomí o Já jako odrazu Božského stvoření.

Následující část: [Kapitola 17. Morálka, rozum a víra](#)